

خطبه اول

بسم الله الرحمن الرحيم الحمد لله على ما نعمائه و له الشكر على آلائه و الصلاة و السلام على سيدنا و نبينا و حبيب قلوبنا و طبيب نفوسنا و شفيع ذنوبنا ابي القاسم المصطفى محمد و على آله الاطيبين الاطهرين ولا سيما بقية الله في الارضين.

السلام عليك يا بنت ولي الله، السلام عليك يا أخت ولي الله، السلام عليك يا عمّة ولي الله، السلام عليك يا بنت موسى بن جعفر و رحمة الله و بركاته.

توصیه به تقوا

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم بسم الله الرحمن الرحيم «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَكُونُوا مَعَ الصَّادِقِينَ»^۱
 عبادالله أوصيكم و نفسي بتقوى الله و مُلازمة امره و مُجانبة نهيه و تجهزوا عبادالله فقد نُودي فيكم بالرحيل و تزودوا فإن خير الزاد التقوى.^۲

همه شما نمازگزاران گرامی، برادران و خواهران ارجمند و خودم را به پارسایی، پرهیزکاری و فرمان‌بری از خداوند در همه احوال و شئون زندگی سفارش و دعوت می‌کنم و از خداوند می‌خواهیم که درهای حکمت و بندگی و پارسایی را به روی همه ما بگشاید. امیدواریم خداوند همه‌ی ما را از بندگان وارسته و شایسته‌ی خود قرار بدهد.

ادامه اصل دوازدهم: اصل کنترل و مهار خشم و غضب

اصل دوازدهم اصل کنترل و مهار عصبانیت و خشم در خانه و در ارتباطات خانوادگی بود. در این اصل دوازدهم توقف بیشتری کردیم به خاطر اینکه خشم و غضب از مقوله‌های مهم در مباحث اخلاق به‌طور عام و در روابط

^۱. توبه، ۱۱۹

^۲ - سوره بقره آیه ۱۹۷

اجتماعی و خانوادگی به طور خاص است. آتش فشان خشم و غضب و عصبانیت‌های بیجا موجب انواع آشفستگی‌ها در روابط اجتماعی و خانوادگی می‌شود. اگر ما بخش زیادی از مشکلات و ناهنجاری‌های خانواده‌ها را بررسی کنیم ملاحظه می‌کنیم که به خشم و غضب نابجا برمی‌گردد. بسیاری از این پرونده‌های خانوادگی اگر تجزیه و تحلیل شود دیده خواهد شد که ابتدای مسئله از یک دعوا و خشم شروع شده است و همسران نتوانسته‌اند خشم خود را مهار کنند و خود را در این زمان مدیریت کنند.

بنابراین اصل دوازدهم یکی از اصول مهم و بنیادین در روابط خانوادگی و اجتماعی است و البته در محیط خانواده از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

عصبانیت و خشم بیجا موجب کینه‌ها، درگیری‌ها، زدوخوردها، خشونت‌های گوناگون در فضای خانه می‌شود. در خطبه‌های پیشین گفته شد که در روایات ما در مورد خشم و غضب و آثار آن مباحث زیادی مطرح شده است. گفته شد وقتی آتش فشان خشم و غضب غلیان کرد در محیط خانه طوفان پیا می‌کند و انواع پیامدهای دنیوی و اخروی خشم و عصبانیت را به استناد آیات و روایات بیان کردیم.

در محور دیگر گفته شد که کنترل و مهار خشم ارزش والایی دارد و برکات زیادی عاید کسی می‌شود که بتواند خویشتن را به هنگام خشم، کنترل و صیانت کند. اگر کسی توانست کظم غیظ کند و جرعه‌های عصبانیت را بنوشد و بر خویشتن مسلط شود دریچه‌های نور و سعادت و رستگاری به روی او باز می‌شود و در این صورت زندگی‌ها شیرین و گوارا خواهد شد.

آیه ۱۴ سوره تغابن

در آیه ۱۴ سوره تغابن در رابطه با روابط خانوادگی می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا لَكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ وَإِنْ تَعَفَّوْا وَتَصَفَّحُوا وَتَغْفِرُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ»^۳ اگر قدرت بر فروردن خشم داشته باشید و بر اعراض از گناه و خطا و پوشش گناه تأکید داشته باشید خداوند هم شما را مورد رحمت و مغفرت خود قرار خواهد داد.

۳- سوره تغابن، آیه ۱۴

راه‌های کنترل خشم و کظم غیظ

در خطبه‌های قبل به این نکته رسیدیم که چه راه‌هایی برای کنترل خشم و غضب وجود دارد: در اینجا محورهایی را فهرست‌وار تقدیم شریف شما خواهیم کرد:

۱. پیشگیری از طریق رعایت اصول و حقوق متقابل

خشم و عصبانیت در روابط خانوادگی از آنجا شروع می‌شود که آدم‌ها به تکالیف خود در قبال همسر و اعضای خانواده عمل نمی‌کنند و حقوق دیگران را زیر پا می‌گذارند. نقطه شروع این است که ما در ارتباطات خانوادگی و اجتماعی، حقوق آشنایان، همسران و اعضای خانواده را رعایت نکنیم. اگر کسی حقوق دیگری را زیر پا گذاشت اولین گناه در عصبانیت به او برمی‌گردد. مثلاً به همسر خود توهین می‌کند، حق او را زیر پا می‌گذارد و توجه به عواطف و نیازهای او نمی‌کند که این نقطه آغاز عصبانیت است.

پس قدم اول در خشم را کسی برداشته است که به وظایف خود اقدام نکرده است و موجب عصبانیت و اذیت همسر خود شده است. به عبارت دیگر برای پیشگیری از خشم باید افراد به وظایف خود در قبال اعضای خانواده عمل کنند و به چیزهایی که موجب عصبانیت دیگری می‌شود مانند توهین، تحقیر، بی‌توجهی به نیازها و خواسته‌های مشروع اعضای خانواده و بی‌توجهی به عواطف آنان اقدام نکنند. گاهی افراد از روی عمد و آگاهی اقدام به عصبانی کردن دیگران می‌کنند که گناه است، اما گاهی در صورت بی‌توجهی به وظایف موجب خشمگینی طرف مقابل می‌شوند.

۲- درک محدودیت‌های طرف مقابل

در مواقعی که خشم پدیدار شد انسان محدودیت‌های طرف مقابل خود را درک کند. گاهی شخص به خاطر محدودیت‌هایی که در روابط خود با اجتماع و اعضای خانواده دارد و به خاطر اختلافات و مشکلاتی که پیش می‌آید عصبانی و خشمگین می‌شود. در این صورت باید طرفی که با شخص عصبانی مواجه شده است این را درک کند که او در چه موقعیتی است و تنگنای همسر در شغل، درآمد، کار و زندگی را درک کند. در این صورت می‌تواند به راحتی عصبانیت طرف مقابل خود را تحمل کند و دیگر آتش خشم و غضب را در برابر همسر عصبانی خود برنیفزود و جواب خشم و غضب را با عصبانیت ندهد.

۳- تمرین آرامش و صبر و بردباری

در همه مسائل اخلاقی و تهذیب نفس و دور شدن از خشم و غضب باید تمرین کرد و افکار مثبت در خود تلقین کرد. اگر در مخیله خود این اندیشه را راه دهد که اگر او به من چیزی گفت و به من ابراز ناراحتی کرد من مقابله به مثل یا بدتر خواهم کرد این افکار شیطانی است. تمرین افکار مثبت و تلقین این مطلب که من باید در برابر کسی که خشمگین شده است باید آرام باشم سومین گام در مقابله با موقعیتی که در آن خشم به وقوع پیوسته می باشد.

۴- توجه به آثار منفی و مثبت خشم و کنترل آن

تصویر دائمی داشتن ثوابها و پیامدهای مثبت غلبه بر خشم و غضب در روابط خانوادگی و اجتماعی و توجه به پیامدهای منفی غلبه خشم و غضب از دیگر مراحل مدیریت خشم پدیدار شده است. در خطبه‌های گذشته اثراتی از آثار دنیوی و اخروی کنترل خشم و غضب را برشمردیم و در مقابل به تعدادی از تبعات و پیامدهای مخرب خشم و غضب اشاره کردیم. توجه به این معارف بلند و آینده‌ای که در برابر انسان است بسیار مهم است تا انسان بتواند بر خشم و غضب خودش غالب شود. با توجه به این آثار و تبعات انسان یا خشمگین نمی شود یا اگر همسر او خشمگین بود مقابله به مثل نمی کند.

۵- گفتگو و یافتن علل و راهکارهای خنثی کردن خشم

وقتی آرامش حاصل شد مناسب است که باهم گفتگو کنند و ساده از کنار آن رد نشوند کسی که خشمگین شده عیب کار را بداند تا به سوی زندگی معقول قدم بردارند. لذا با یکدیگر گفتگو کرده و علل به وجود آمدن آن را واکاوی کنند که منشأ آنچه بوده است و با رعایت انصاف به یاری هم بشتابند تا ریشه‌های خشم و حساسیت‌زا کشف و معالجه شود.

۶- تغییر وضعیت جسمانی در شرایط عصبانیت

این روش در روایات آمده است و در روانشناسی امروز هم به آن اشاره می‌کنند. وقتی کسی عصبانی شد اگر ایستاده است بنشیند اگر نشسته است برخیزد و محیط را تغییر دهد. این هم عاملی است که تا حدی موجب فروکش کردن و کنترل غضب می‌شود.

امام باقر علیه السلام فرمود: «فَأَيُّمَا رَجُلٍ غَضِبَ وَ هُوَ قَائِمٌ فَلْيَجْلِسْ فَإِنَّهُ سَيَذْهَبُ عَنْهُ رَجْسُ الشَّيْطَانِ وَإِنْ كَانَ جَالِسًا فَلْيَقُمْ»^۴ هر کسی که عصبانی شد در حالتی که ایستاده است پس بنشیند چراکه این عمل وی رجس شیطان را از او می‌زداید و اگر نشسته است بایستد.

۷- ذکر و توسل و دعا

راه حل بنیادی غلبه بر رذایل اخلاقی در فضای خانه و کنترل و مهار خشم و غضب توجه و یاد خداست. در حدیث قدسی آمده است: «أَوْحَى اللَّهُ إِلَى دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ: إِذَا ذَكَرْتَنِي عَبْدِي حِينَ يَغْضَبُ، ذَكَرْتَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِي جَمِيعِ خَلْقِي، وَ لَا أَمَحُّهُ فَيَمُنْ أَمَحُّقٌ»^۵ خداوند به داوود علیه السلام وحی فرمود: هرگاه بنده من در هنگامی که خشم می‌گیرد مرا یاد کند، روز قیامت در میان همه خلق خود به یاد او باشم و او را به همراه کسانی که نابودشان می‌کنم، نابود نگردانم.

ذکر خدا باید در طوفان بلا مؤمنان را آرام کند. ذکر خدا در خانه‌های ما می‌تواند خانه‌ها و خانواده‌های ما را ایمانی و الهی کند. خدایا به اولیای درگاهت سوگندت می‌دهیم خانه‌های ما را خانه‌های ایمان و معرفت قرار بده؛ خانه‌های ما را جایگاه ذکر و عبودیت خودت قرار بده

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ^۶

^۴ - حر عاملی، وسائل الشیعة، ج ۱۵، ص ۳۶۳.

^۵ - علامه مجلسی، بحار الانوار، ج ۱۸، ص ۲۶۶، ح ۷۳

^۶ - سوره کوثر

خطبه دوم

بسم الله الرحمن الرحيم نحمده على ما كان ونستعينه من امرنا على ما يكون ونؤمن به ونتوكل عليه ونستغفره ونستهديه ونعوذ به من شرور انفسنا وسيات اعمالنا ونصلى ونسلم على سيدنا ونبينا ابي القاسم المصطفى محمد و على وصيه على اميرالمؤمنين و على الصديقة الطاهرة فاطمة الزهراء و على الحسن و الحسين سيدى شباب اهل الجنة اللهم صل و سلم و زد و بارك على أئمة المسلمين على بن الحسين و محمد بن على و جعفر بن محمد و موسى بن جعفر و على بن موسى و محمد بن على و على بن محمد و الحسن بن على و الخلف القائم المنتظر شجره النبوه و مختلف الملائكه و معدن العلم و اهل بيت الوحي

توصيه به تقوا

اعوذ بالله السميع العليم من الشيطان الرجيم. بسم الله الرحمن الرحيم
 «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ مُسْلِمُونَ»^۶ عِبَادَ اللَّهِ أُوصِيكُمْ وَ نَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَ مُلَازِمَةِ أَمْرِهِ وَ مُجَانِبَةِ نَهْيِهِ
 آخرين جمعه ما شعبان است ملاحظه کرده اید که در سیره پیشوایان ما و پیامبر بزرگوار اسلام آگاهی بخشی و هشدار دادن به بندگان خدا برای آماده شدن جهت ورود در ماه ضیافت الله در اواخر ماه شعبان به طور خاص، سنت بوده است.

در اواخر ماه شعبان دائم یادآوری می‌کردند که این کاروانی که به سوی شهر الله روان است باید دل و جان را آماده استفاده از این ماه عزیز و شریف کند به ویژه که این اعلان همگانی و آمادگی بخشیدن به شهر الله در جمعه آخر ماه شعبان بوده است که همه مستحضرید. آن خطبه دلربا و دل‌نشین و جذاب پیامبر خدا حضرت محمد مصطفی صلی الله علیه و اله و سلم یکی از این سیره است.

فرمایش امام رضا علیه السلام به اباصلت در جمعه آخر شعبان

در حدیثی دیگر امام رضا علیه السلام در این باره نکاتی را به اباصلت می‌فرماید که فرصت نیست همه آن حدیث را بخوانم اما مهم‌ترین مضامین آن حدیث شریف را ملاحظه می‌کنیم:
ایشان در این حدیث شریف در جمعه آخر ماه شعبان چند محور را به اباصلت توصیه می‌کنند:

۱. توبه و تدارک مافات

برای ورود در ضیافت الله آمادگی و توبه و تدارک اشتباهات گذشته لازم است که این توبه و تدارک ابعادی دارد: اگر می‌خواهی ماه مبارک رمضان واقعی درک کنی امانت‌های دیگران را ادا کن، حقوق الناس را اگر ادا نکرده‌ای آن‌ها را جبران کن و ...

۲. توبه و انابه

توبه در پیشگاه خداوند تا باری تعالی ما را پاک کند تا لیاقت ورود به شهر الله را داشته باشیم.

۳. دعا و استغفار و قرآن خواندن

ماه مبارک رمضان ماه دعاست، ماه قرآن است، ماه اولیاء الله و عید آن‌هاست. قبل از ورود در آن ماه باید استغفار کرد و قرآن خواند تا آماده ورود در آن شد.

۴. عمل به وظیفه و اعراض از گناه و لغویات

آنچه به نفع توست انجام بده و اعراض بکن از گناه و کارهای لغوی که موجب زیان تو می‌شود و بر خدا توکل کن.

و... و در آخر هم می فرماید این دعا را مکرر بخوان: «اللَّهُمَّ إِن لَّمْ تَكُنْ غَفَرْتَ لَنَا فِيمَا مَضَى مِنْ شَعْبَانَ فَاعْفِرْ

لَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ»^۸

امیدواریم خداوند همه ما را با آمادگی و با اشتیاق وارد ماه شریف رمضان بفرماید.

مناسبت‌ها:

مناسبت‌های این ایام را به اختصار عرض می کنیم:

۱. بزرگداشت یاد شهدا و شهید آیت الله سعیدی

یاد و خاطره همه شهیدان اسلام و انقلاب و دفاع مقدس و مقاومت اسلامی و شهید آیت الله سعیدی که از پیشگامان انقلاب اسلامی و نهضت اسلامی بودند و به ویژه یاد شهدای ۱۵ خرداد و بالاخص یاد امام شهیدان که امروز روز ارتحال آن امام عظیم الشان است را گرامی می داریم و تقدیم می کنیم به ساحت مقدس همه این بزرگان، مراجع، درگذشتگان، علما و بزرگوارانی که بر گردن ما حق دارند و به لقا الله رفته اند صلواتی بر محمد آل محمد.

۲. بزرگداشت ارتحال امام خمینی ره و روز ۱۵ خرداد

این دو روز ۱۴ و ۱۵ خرداد که باهم تقارن نیز دارند و کنار هم قرار گرفته اند روزهای بزرگی در تاریخ ما هستند.

^۸ - حر عاملی، وسائل الشیعه، ج ۱۰، صص ۳۰۱ و ۳۰۲: (مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ فِي عُيُونِ الْأَخْبَارِ عَنْ تَمِيمِ بْنِ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ تَمِيمِ الْقُرَشِيِّ عَنْ أَبِيهِ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ عَلِيِّ الْأَنْصَارِيِّ عَنْ عَبْدِ السَّلَامِ بْنِ صَالِحِ الْهَرَوِيِّ قَالَ دَخَلْتُ عَلَى أَبِي الْحَسَنِ عَلِيِّ بْنِ مُوسَى الرِّضَاعِ فِي آخِرِ جُمُعَةٍ مِنْ شَعْبَانَ فَقَالَ لِي يَا أَبَا الصَّلْتِ إِنَّ شَعْبَانَ قَدْ مَضَى أَكْثَرُهُ وَ هَذَا آخِرُ جُمُعَةٍ مِنْهُ فَتَدَارِكُ فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ تَقْصِيرَكَ فِيمَا مَضَى مِنْهُ وَ عَلَيْكَ بِالْإِقْبَالِ عَلَى مَا يَعْنِيكَ وَ تَرَكَ مَا لَا يَعْنِيكَ وَ أَكْثَرَ مِنَ الدُّعَاءِ وَ الْإِسْتِغْفَارِ وَ تِلَاوَةِ الْقُرْآنِ وَ تَبَّ إِلَى اللَّهِ مِنْ ذُنُوبِكَ لِيُقْبَلَ شَهْرُ اللَّهِ عَلَيْكَ وَ أَنْتَ مُخْلِصٌ لِلَّهِ عَزَّ وَ جَلَّ وَ لَا تَدَعَنَّ أَمَانَةَ فِي عُنُقِكَ إِلَّا أَدَيْتَهَا وَ لَا فِي قَلْبِكَ حِفْدًا عَلَى مُؤْمِنٍ إِلَّا نَزَعْتَهُ وَ لَا ذَنْبًا أَنْتَ مُرْتَكِبُهُ إِلَّا أَفْلَعْتَ عَنْهُ وَ اتَّقِ اللَّهَ وَ تَوَكَّلْ عَلَيْهِ فِي سَرَائِرِكَ وَ عَلَانِيَتِكَ وَ مَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ إِنَّ اللَّهَ بِالْعُمْرَةِ قَدْ جَعَلَ اللَّهُ لِكُلِّ شَيْءٍ قَدْرًا وَ أَكْثَرَ مِنْ أَنْ تَشُولَ فِيمَا بَقِيَ مِنْ هَذَا الشَّهْرِ اللَّهُمَّ إِن لَّمْ تَكُنْ غَفَرْتَ لَنَا فِيمَا مَضَى مِنْ شَعْبَانَ فَاعْفِرْ لَنَا فِيمَا بَقِيَ مِنْهُ فَإِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَ تَعَالَى يُعْتِقُ فِي هَذَا الشَّهْرِ رِقَابًا مِنَ النَّارِ لِحُرْمَةِ شَهْرِ رَمَضَانَ)

امام از سال ۴۱ و از خرداد ۴۲ رهبری ملت را به دوش گرفتند و تا سال ۶۷ حدود ربع قرن ملت ما را هدایت و رهبری کردند و به واسطه حضور مردم و قیام بزرگ ملت و رهبری امام، انقلاب عظیمی صورت گرفت. امام همواره بر ۱۵ خرداد پای می‌فشردند و اصرار داشتند ۱۵ خرداد روز بسیار مهم در تاریخ ملت ماست. امام فرمودند: «من برای همیشه ۱۵ خرداد را عزای عمومی اعلام می‌کنم».

چند نکته را به صورت فهرست‌وار در مورد روز ۱۵ خرداد که برآمده از این ملت، حوزه و از این شهر بزرگ که شهر قیام و انقلاب است و فصل نوین در حرکت‌های کشور ما و متفاوت با همه حرکت‌های کشور و منطقه بود عرض می‌کنم:

۱. ۱۵ خرداد نهضتی از جنس دیگر

۱۵ خرداد الگوی نوینی در انقلاب‌های جهانی بود. ۱۵ خرداد منطق مبارزه را از مارکسیسم و ناسیونالیسم و دیگر ایسم‌های دروغین به منطق اسلام تبدیل کرد. در آن زمان منطقه‌ای مبارزه منطق‌های دروغینی بود که ۱۵ خرداد حرف نو در انقلاب و مبارزه عرضه کرد.

۲. تغییر معادلات فکری و معرفتی جهان

۱۵ خرداد معادلات فکری و معرفتی جهان را تغییر داد. ۱۵ خرداد معادلات علمی و منطق اجتماعی جهان را دستخوش تغییر داد. این عمق ۱۵ خرداد و انقلاب اسلامی است. ۱۵ خرداد فقط حادثه سیاسی نبود بلکه یک تکانه بزرگ معرفتی اجتماعی فکری در جهان معاصر بود و جهان را وارد یک عرصه نو و جدید کرد.

در ۱۵ خرداد ملت ما بدون چشم‌داشت به هیچ قدرتی بدون اتکا به هیچ گروه و جریانی جز اسلام، کار جدیدی را شروع کرد. طرح اسلام با آن نگاه اجتهادی و منطقی که امام داشت

۳. حرکتی خودجوش و مردمی

۱۵ خرداد بر دوش مردم سوار بود نه گروه‌های خاص و جریان‌های ملی و مارکسیستی و انواع جریان‌هایی که آن زمان بوده است. ۱۵ خرداد از درون ملت، جوانان پاک‌باخته، زنان رادمرد و انسان‌های بزرگ برخاست و آن حادثه بزرگ را آفرید و سرآغاز این انقلاب شد.

۴. مرجعیت و ولایت تکیه گاه اصلی حرکت

در ۱۵ خرداد در کنار همه مردم و مراکز علمی و دانشگاهی و دانشجویان، تکیه گاه اصلی آن مرجعیت و ولایت بود.

۵. صف مستحکم در برابر استبداد و استعمار

۱۵ خرداد در برابر استبداد داخلی و استعمار و سلطه بیگانه صفی برانگیخت. امام در همین فیضیه و شبستان مسجد اعظم پرچم مبارزه با اسرائیل و آمریکا را برافراشت. در ذات ۱۵ خرداد مبارزه با سلطه جویی جهانی بود.

۶. ریشه داشتن حرکت ۱۵ خرداد در اسلام سیاسی و انقلابی

۱۵ خرداد ریشه در اسلام سیاسی انقلابی اسلامی با قرائت صحیح امام راحل داشت. اسلامی که تمدنی و پاسخگوی دنیای امروز است و استقلال و آزادی و حرکت ملت را به سمت آرمان های بزرگ رهبری می کرد.

این عناصر مهم ۱۵ خرداد است این راه را ملت ما در پرتو رهبری امام ادامه داد و به پیروزی رساند و بعد از امام راحل، رهبر بزرگ و عظیم الشان ما این مسیر طولانی را با درایت تمام به پیش می برد. در روز ارتحال امام و آغاز رهبری رهبر فرزانه انقلاب و در آستانه روز ۱۵ خرداد با رهبر عزیزمان میثاق می بندیم که این ملت بر سر این آرمان ها و همراه با رهبر بزرگ و عظیم الشان خود ایستاده است و هرگز از این آرمان بزرگ و از آرمان های ۱۵ خرداد در هیچ قلمرو و ساحتی کوتاه نخواهد آمد.

ملت و جوانان و دانشگاهیان و حوزویان ما هوشیارند تا عنصر انقلابی بودن را صیانت کنند. ما باید با آرمان تمدنی بر این انقلاب و بر بصیرت و آزادی سیاسی تکیه کنیم. در برابر تحریف افکار و اندیشه های امام و دستمایه های ۱۵ خرداد حساس باشیم. این افکار بنیادین امام است که نباید تحریف بشود.

۳. محکومیت کارشکنی های آل سعود منحوس برای اقامه حج ایرانیان

محکومیت مردم ما از حج امسال به خاطر کارشکنی های آل سعود است. دنیا بداند ملت ما عاشق و شیفته حج و عبادت خداست. عبادت خدا در کشور ما موج می زند. همه مشتاق حج هستند.

اما امسال آل سعود در ادامه سلسله جنایت های خود ملت ما را از حج محروم کرد. پیام امام را در پذیرش قطعنامه و محرومیت از حج بخوانید.

ما اگر در مناسک و موسم حاضر نباشیم اما بدانید دل‌های ما با خداست دل‌های ما گرداگرد کعبه می‌چرخد و باخدای خود برای مبارزه با ظالمان و ستمگران عهد بسته‌ایم. محرومیت ما از حج نشانه مظلومیت و انقلابی بودن ماست و دنیا بداند ما باز در حج حاضر خواهیم شد و فریاد برائت از مشرکان و مرگ بر آمریکا را در آنجا سر خواهیم داد.

۴. بزرگداشت روز محیط‌زیست

در هفته‌ای که در پیش روداریم روز محیط‌زیست است. باید تأکید کنیم که حوزه ما فقه و اخلاق و فلسفه و نظریه اسلام را در مورد محیط‌زیست تبیین کند. مردم و همه مسئولین باید محیط‌زیست را مهم بشمارند که زندگی‌ای امروز و آینده نسل ما به این توجه معطوف است. البته مخرب‌ترین عوامل محیط‌زیست در دست قدرت‌های بزرگ است و آن‌ها و مشخصاً آمریکا در این زمینه به وظایف خود عمل نکرده‌اند ولی در عین حال ما باید در رعایت محیط‌زیست کوشا باشیم.

۵. تشویق بیسوادان به شرکت در کلاس‌های نهضت سوادآموزی

فصل تابستان شروع می‌شود و سازمان نهضت سوادآموزی برای پیشبرد سوادآموزی در کشور ثبت‌نام دارد. علیرغم همه کارهایی که در کشور شده است و ما حدود ۹۰٪ باسوادی داریم هنوز حدود ۱۰ میلیون مابین ۱۰ تا ۴۹ سالگی بیسواد داریم. در استان قم ۴۴ هزار نفر بیسواد در این سنین وجود دارد. بنابراین همه باید همکاری کنند تا تنگ این بیسوادی را کاهش دهیم.

۶. نکوداشت روز صنایع دستی

روز صنایع دستی را در پیش داریم. حتماً دولت و مسئولان باید نقشه جامع اقتصاد مقاومتی را طراحی کنند. هنوز این قضیه حل نشده است و انتظار رهبری و ملت ما برآورده نشده است. امیدواریم ملت و مسئولان به این مسئله توجه کنند. خوشبختانه امروز وزیر محترم دادگستری در اینجا تشریف دارند که از چهره انقلابی متعلق به این استان هستند و امیدواریم مسئولان و دولت به اقتصاد مقاومتی و نقشه راه توجه کنند که صنایع دستی هم در این مقوله نقش مهمی دارد.

۷. اعلام همدردی با کشته شدگان حوادث تروریستی

همین جا با مظلومان عالم و کشته شدگان در حوادث تروریستی بخصوص شیعیان مظلوم در پاکستان، و با آن عالم بزرگ که به خاطر اعتراض به کشتارها اعتصاب غذا کرده است اعلام همبستگی می کنیم. امیدواریم دولت و ارتش پاکستان برای کنترل این حوادث گام اساسی بردارند.

اللهم ارزقنا توفيق الطاعة و بعد المعصية و صدق النية و عرفان الحرمة اللهم انصر الاسلام و اهله و اخذل الكفر و اهله. اللهم انصر جيوش المسلمين و عساكر المسلمين اللهم اغفر للمؤمنين و المومنات و المسلمين و المسلمات خدایا ارواح شهدا و امام شهدا و همه درگذشتگان و مراجع و بزرگان درگذشته را با اولیای خودت محشور بفرما خدمتگزاران به اسلام و مقام معظم رهبری و مراجع عظام را موید و منصور بدار، همه ایثارگران و خانواده های شهدا را مورد لطف و عنایت خودت قرار بده، سلام و درود ما را به محضر مولایمان امام زمان سلام الله علیه ابلاغ بفرما.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ^۹

صدق الله العلی العظیم

^۹. سوره الاخلاص